

№2(58), 2021

ЕЕД

епродуктивна
ендокринологія

Науково-практичний медичний журнал

Reproductive Endocrinology
Scientific and Practical Medical Journal

Scopus, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHLI)

Точна та достовірна
лабораторна діагностика

- Міжнародні стандарти ISO 9001, ISO 15189
- Обладнання від світових лідерів: Siemens, Abbott, bioMerieux, Beckman Coulter
- Інноваційні методики, передові технології
- Актуальні рішення клінічних задач
- Клінічна верифікація результатів
- Термінове повідомлення про критичні показники
- Індивідуальний професійний консалтинг: 0 800 21 96 96, consult@dila.com.ua

 dila.ua

Система управління якістю сертифікована відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 № UA220577 від 15.09.2017. Аттестат про акредитацію вилучено до ДСТУ EN ISO 15189:2015 | EN ISO 15189:2012, ID1 № 30001 від 04.09.2020. Акредитаційний сертифікат вищої категорії МОЗУ МЗ № 014792 від 27.03.2020. Ліцензія на медичну практику МОЗУ АД № 071200 від 22.11.2012.

www.reproduct-endo.com

www.reproduct-endo.com.ua

Передплатний індекс - 60110

Видається за підтримки:
НАМН України
Асоціації акушерів-гінекологів України
Асоціації гінекологів-ендокринологів України

Журнал включений до переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук (категорія «А», Наказ МОН України №420 від 15.04.2021 р.). У виданні можуть бути опубліковані основні результати дисертаційних робіт.

Всі статті, що надійшли до редакції, проходять багатоступінчате рецензування, зауваження рецензентів направляються автору без зазначення імен рецензентів.

Журнал реферується Інститутом проблем реєстрації і інформації НАН України. Електронна версія розміщується на порталах EBSCO і Elsevier та на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Свідчення про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ KB 24466-144061P від 24.02.2020 р

Рекомендовано вченою радою
ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України».
Протокол №5 від 26.05.2021 р.

ГОЛОВНІ НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ЗАПОРОЖАН Валерій Миколайович

д. мед. н., професор, академік НАМН України, президент Асоціації акушерів-гінекологів України

АНТИПІКІН Юрій Геннадійович

д. мед. н., професор, академік НАМН України, директор ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ВЕНЦІКІВСЬКИЙ Борис Михайлович

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, завідувач кафедри акушерства та гінекології № 1 Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця

КАМІНСЬКИЙ В'ячеслав Володимирович

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, завідувач кафедри акушерства, гінекології та репродуктології НМАПО ім. П.Л. Шупика МОЗ України

ТРОНЬКО Микола Дмитрович

д. мед. н., професор, член-кор. НАН України, академік НАМН України, віце-президент НАМН України, директор Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України

РЕЗНІКОВ Олександр Григорович

д. мед. н., професор, член-кор. НАН України, академік НАМН України, завідувач відділу ендокринології репродукції та адаптації Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

ТАТАРЧУК Тетяна Феофанівна

д. мед. н., професор, член-кор. НАМН України, заступник директора з наукової роботи, завідувачка відділення ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

ПЕДАЧЕНКО Наталія Юріївна

д. мед. н., професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології НМАПО ім. П.Л. Шупика МОЗ України

ВІДПОВІДАЛЬНІ РЕДАКТОРИ

КОСЕЙ Наталія Василівна

д. мед. н., головний науковий співробітник відділення ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

КАЛУГІНА Людмила Вадимівна

д. мед. н., провідний науковий співробітник відділення ендокринної гінекології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Авраменко Т.В.

д. мед. н., професор, Україна

Anagnostis P.

д. мед. н., Греція

Бенюк В.О.

д. мед. н., професор, Україна

Березенко В.С.

д. мед. н., професор, Україна

Бойчук А.В.

д. мед. н., професор, Україна

Булавенко О.В.

д. мед. н., професор, Україна

Гладчук І.З.

д. мед. н., професор, Україна

Graziottin A.

професор, Італія

Грищенко М.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Дронова В.Л.

д. мед. н., професор, Україна

Дубоссарська З.М.

д. мед. н., професор, Україна

Дубоссарська Ю.О.

д. мед. н., професор, Україна

Жабченко І.А.

д. мед. н., професор, Україна

Задорожна Т.Д.

д. мед. н., професор, Україна

Корнацька А.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Локшин В.Н.

д. мед. н., академік НАН РК, професор, Казахстан

Макацарія О.Д.

д. мед. н., академік РАН, професор, РФ

Марічерда В.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Маркін Л.Б.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Медведь В.І.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Педаченко Н.Ю.

д. мед. н., професор, Україна

Пирогова В.І.

д. мед. н., професор, Україна

Поворознюк В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Подольський В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Радзінський В.Є.

д. мед. н., професор, РФ

Revelli A.

професор, Італія

Рожковська Н.М.

д. мед. н., професор, Україна

Скрипченко Н.Я.

д. мед. н., професор, Україна

Засновники

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»
ТОВ «Трилист»

Головний редактор

Татарчук Т.О.

Видавець

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Генеральний директор

Плошенко М.Г.

Директор

Ракоід Г.Б.

Відділ реклами

тел.: +38 (067) 917-74-51
+38 (066) 770-82-98
trilist_rek@ukr.net

Передплата

trilist_mag@ukr.net

Відділ реєстрації та рецензування статей:

rescorpus@ukr.net

Адреса редакції

01030,
Україна, Київ,
вул. Б. Хмельницького, 42
ТОВ «Трилист»
тел.: +38 (067) 917-74-51
e-mail: trilist_mag@ukr.net

Верстка та макетування

Ф0–П Замогильна О.О.

Підписано до друку

26.05.2021 р.
Замовлення № 105

Наклад

7 000 прим.

Періодичність видання

6 номерів на рік

Надруковано в типографії

ТОВ «САЮР ГРУП»
03038, м. Київ,
вул. Нововокзальна, 8

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCS, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHЦ)
<http://reproduct-endo.com/indexing>

Статті, надруковані в журналі «Репродуктивна ендокринологія», рецензовані. Редакція може надрукувати матеріали, не поділяючи думку автора. За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших даних відповідають автори. Матеріали з приміткою **П** публікуються на правах реклами. Примітка **П** використовується для публікації рекламного характеру, що вміщує інформацію про медичні лабораторії, послуги медичних клінік, медичну апаратуру тощо, в т. ч. лікарські засоби, що не внесені в перелік заборонених до рекламування. Публікації з приміткою **П** вміщують інформацію про лікарські засоби й призначені для медичних та фармацевтичних працівників. Правовий режим інформації, викладеної у цьому виданні або представленій для розповсюдження на спеціалізованих заходах з медичної тематики, у першу чергу, визначається Законом України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби». Відповідальність за зміст рекламних та інформаційних матеріалів несуть особи, які пропонують вказані матеріали для розміщення в журналі. Передрук матеріалів можливий лише за дозволу ТОВ «Трилист». Захищено авторським правом. Рукописи не повертаються.

ЗМІСТ

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Застосування препаратів статевих стероїдних гормонів у жінок під час пандемії COVID-19	
Узгоджена позиція професійних медичних асоціацій	9

ГІНЕКОЛОГІЯ

Гіперплазія ендометрія: сучасні підходи до діагностики та лікування	
<i>Огляд літератури та власний досвід</i>	
Т.Ф. Татарчук, Ю.О. Дубоссарська, З.М. Дубоссарська та ін.	18
Морфологічні особливості формування піноподій ендометрія під час лютеїнової фази в жінок із попередньою невдалою імплантацією	
Ю.Г. Антипкін, О.О. Литвак, О.Г. Курик та ін.	28
Оптимізація діагностичних досліджень у пацієнток із аденоміозом та/або гіперпластичними процесами ендометрія	
Т.В. Меліхова, О.В. Грищенко, В.В. Лазуренко та ін.	34
Больовий синдром при аденоміозі.	
Пошук нових ланок патогенезу та можливості негормональної корекції	
<i>Огляд літератури</i>	
Л.В. Калугіна, К.С. Павлова	40
Сучасні погляди на оперативні втручання при ендометріозі	
<i>Огляд літератури</i>	
М.М. Черняк, О.О. Корчинська	45

ЗАПАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Епідеміологічні та клінічні тенденції інфекцій, що передаються статевим шляхом	
<i>Огляд літератури</i>	
Т.М. Тутченко, О.А. Бурка, І.Ф. Боярчук та ін.	55

МЕНЕДЖМЕНТ КЛІМАКТЕРІЮ

Нові підходи до профілактики рецидивів гіперплазії ендометрія в жінок у пременопаузі	
В.О. Бенюк, В.Г. Гінзбург, Д.О. Говсєєв та ін.	63
Пошук шляхів до менопаузальної гормональної терапії та корекції бактеріального вагінозу на фоні клімактеричного синдрому	
Г.І. Резніченко, Н.Ю. Резніченко	73

ПУХЛИНИ ТА ПЕРЕДПУХЛИННА ПАТОЛОГІЯ

Роль екстракту <i>Vitex agnus-castus</i> Ze 440 у терапії циклічної мастодинії в жінок із непухлинним ураженням молочних залоз	
О.О. Ковальов, Л.І. Алівапова	79
Аналіз результатів комбінованого лікування цервікальної інтраепітеліальної неоплазії в жінок репродуктивного віку	
Н.М. Рожковська, І.З. Гладчук, Н.М. Каштальян	83
Ефективність місцевого застосування антисептичного засобу з молекулою октенідину дигідрохлориду в лікуванні жінок із ASC-US та LSIL, які курять	
О.О. Акуліна	90
Преконцепційна профілактика порушень лактації у жінок із фіброзно-кістозною хворобою молочних залоз	
С.І. Жук, В.К. Кондратюк, К.О. Кондратюк	97

ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ

Maternal factors of pre-eclampsia development	
L.I. Berlinska, V.G. Marichereda, M.Y. Holubenko, O.M. Pavlovskaya	102
Плацентарна дисфункція як базова патологія перинатальних ускладнень	
О.В. Кравченко	107
Інозитол і вітамін D можуть природним чином захистити від ризику COVID-19 репродуктивну систему людини та жінок, яким проводять ДРТ	
M.S. Bezerra Espinola, M. Bertelli, M. Bizzarri та ін.	113
III фаза багаточетрового дослідження з порівняння ефективності й безпеки препаратів Бемфола® та Гонал-ф® у жінок, яким проводять стимуляцію яєчників для IVF	
M. Rettenbacher, A.N. Andersen, J.A. Garcia-Velasco та ін.	118
Потреба і норми споживання життєво важливих нутрієнтів у вагітних	125

ШВИДКА ДІАГНОСТИКА ХРОМОСОМНИХ АНОМАЛІЙ ВІД ДІЛА!

- Точність, якість та достовірність результатів
- Швидкість виконання досліджень
- Висока кваліфікація цитогенетиків

СКАНУЙТЕ КОД
ДЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ
ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Гаряча лінія для лікарів: www.dila.ua
0 800 219 696 [dila.ua](https://www.facebook.com/dila.ua)

Система управління якістю сертифікована відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 № UA228577 від 15.09.2017. Аттестат про акредитацію відповідно до DSTU EN ISO 15189:2015 (EN ISO 15189: 2012, IDT) № 30001 від 04.09.2020. Акредитаційний сертифікат вищої категорії МОЗУ МЗ № 014792 від 27.03.2020. Ліцензія на медичну практику МОЗУ АД № 071280 від 22.11.2012.

CONTENTS

HEALTH CARE

On the use of sex steroids in women during the COVID-19 pandemic
The consensus position statement of professional medical associations 9

GYNECOLOGY

Endometrial hyperplasia: current approaches to diagnosis and treatment
Literature review and own experience
T.F. Tatarчук, Y.O. Dubossarska, Z.M. Dubossarska et al. 18

Morphological features of endometrial pinopodia formation
during the luteal phase in women with previous unsuccessful implantation
Y.G. Antypkin, O.O. Lytvak, O.G. Kuryk et al. 28

Optimization of diagnostic studies in patients with adenomyosis
and/or hyperplastic processes of endometrium
T.V. Mielikhova, O.V. Gryshchenko, V.V. Lazurenko et al. 34

Pain syndrome in adenomyosis.
Finding new pathogenesis links and non-hormonal correction opportunities
Literature review
L.V. Kalugina, K.S. Pavlova 40

Modern views on endometriosis surgery
Literature review
M.M. Chernyak, O.O. Korchyńska 45

INFLAMMATORY DISEASES

Epidemiological and clinical trends of sexually transmitted infections
Literature review
T.M. Tutchenko, O.A. Burka, I.F. Boyarchuk et al. 55

MANAGEMENT OF MENOPAUSE

New approaches to prophylaxis of endometrium hyperplasia
relaps in premenopausal women
V.O. Beniuk, V.H. Ginzburg, D.O. Govsieiev et al. 67

Search of ways to menopausal hormonal therapy and correction
of bacterial vaginosis against the climacteric syndrome
G.I. Reznichenko, N.Y. Reznichenko 73

TUMORS AND PRECANCEROUS PATHOLOGY

Vitex agnus-castus Ze 440 extract in the therapy of cyclic mastodynia
in women with non-tumor breast damage
O.O. Kovaliov, L.I. Alivapova 79

Analysis of the results of combined treatment
of cervix precancerous pathology in reproductive aged women
N.M. Rozhkovska, I.Z. Gladchuk, N.M. Kashtalian 83

Effectiveness of local application of antiseptic with octenidin dihydrochloride
molecule in smoking women with ASC-US and LSIL
O.O. Akulina 90

Preconception prevention of lactation disorders
in women with fibrocystic breast disease
S.I. Zhuk, V.K. Kondratiuk, K.O. Kondratiuk 97

PREGNANCY AND CHILDBIRTH

Maternal factors of pre-eclampsia development
L.I. Berlinska, V.G. Marichereda, M.Y. Holubenko, O.M. Pavlovskaya 102

Placental dysfunction as a basic pathology of perinatal complications
O.V. Kravchenko 107

Inositol and vitamin D may naturally protect human reproduction
and women undergoing assisted reproduction from COVID-19 risk
M.S. Bezerra Espinola, M. Bertelli, M. Bizzarri et al. 113

A multi-centre phase 3 study comparing efficacy and safety of Bemfola®
versus Gonaf® in women undergoing ovarian stimulation for IVF
M. Rettenbacher, A.N. Andersen, J.A. Garcia-Velasco et al. 118

Need and norms of vital nutrients
for pregnant women 125

мелатонін 3 мг
Віта-мелатонін®

**УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ
АДАПТОГЕН ЗІ СНОДІЙНИМ
ЕФЕКТОМ**

- ✦ **Нормалізує зміну сну і неспання**
- ✦ **Нормалізує циркадні ритми**
- ✦ **Підвищує розумову і фізичну працездатність**
- ✦ **Зменшує прояви стресових реакцій**
- ✦ **Чинить на організм імуномодулюючу дію**

Скорочена інструкція з медичного використання:

Діюча речовина: melatonin; 1 таблетка містить мелатоніну 3 мг.
Фармакотерапевтична група. Снодійні та седативні препарати. Агоністи рецептора мелатоніну. **Показання.** Для профілактики та лікування розладів циркадного ритму «сон-неспання» при зміні часових поясів, що проявляється підвищеною стомлюваністю; порушення сну, включаючи хронічне безсоння функціонального походження; безсоння у людей літнього віку (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та гіперхолестеринемії); для підвищення розумової та фізичної працездатності, а також полегшення стресових реакцій та депресивних станів, що мають сезонний характер. Підвищений артеріальний тиск та гіпертонічна хвороба (II стадія) у хворих літнього віку (у складі комплексної терапії). **Протипоказання.** Підвищена чутливість до компонентів препарату. Аутоімунні захворювання, лімфогранулематоз, лейкоз, лімфома, меланома, епілепсія, цукровий діабет. Одночасне застосування інгібіторів моноаміноксидаз, кортикостероїдів, циклоспорину. **Спосіб застосування та дози.** Для лікування Віта-мелатонін® призначають внутрішньо дорослим від 3 мг до 6 мг (1-2 таблетки) на добу. Таблетки слід приймати за 30 хв до сну щодня, бажано в один і той же час. Курс лікування триває до відновлення фізіологічного ритму «сон-неспання», але не більше 1 місяця. У разі застосування з профілактичною метою дозу препарату та тривалість його застосування визначає лікар залежно від індивідуальних особливостей пацієнта та перебігу захворювання. Завжди приймають по 1-2 таблетки на добу за 30 хв до сну, бажано в один і той же час, протягом 2 місяців з тижневою перервою між курсами (курс застосування – 1 місяць). Для лікування хронічних порушень сну (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та/або гіперхолестеринемії) у пацієнтів літнього віку препарат призначають у мінімальній ефективній дозі 1,5 мг (1/2 таблетки) один раз на добу, таблетки приймають за 30 хв до сну. При недостатній ефективності дозу збільшують до 3 мг. Відміну препарату слід проводити поступово, зменшуючи дозу протягом 1-2 тижнів. За такою ж схемою препарат приймають пацієнти літнього віку при підвищеному артеріальному тиску та гіпертонічній хворобі. Препарат можна застосовувати протягом 3-6 місяців з інтервалами по 1 тижню між місячними курсами лікування. **Особливості застосування.** Не застосовувати жінкам, які планують вагітність, у зв'язку з певною контрацептивною дією мелатоніну. При застосуванні Віта-мелатонін® слід уникати яскравого освітлення. У пацієнтів з цирозом печінки рівень метаболізму мелатоніну знижений, тому застосовувати препарат цим хворим потрібно з обережністю. **Упаковка.** По 10 таблеток у блистері; по 3 блистери в паці. **Категорія відпуску.** За рецептом.

Інструкція з медичного використання препарату Віта-Мелатонін.

Реєстраційне посвідчення № UA/7898/01/01 з 21.11.2017
Перед використанням уважно ознайомтесь з інструкцією.
Інформація для медичних і фармацевтичних працівників.

КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якісно без компромісів!